

Riigikogu põhiseaduskomisjon
Lossi plats 1a
Tallinn 15165

Ameerika-Eesti Kaubanduskoja kommentaarid Välismaalaste Seaduse muutmise ettepanekule

01.06.2018

Vabariigi Valitsuse ettepanekul arutab Riigikogu Välismaalaste Seaduse muudatust, mille kohaselt kehtestatakse A2 tasemel eesti keele oskuse nõue kõigile kolmandate riikide kodanikele, kes on viibinud Eestis vähemalt viis aastat töötamiseks mõeldud tähtajalise elamisloa alusel ja soovivad oma elamisluba pikendada.

Ameerika-Eesti Kaubanduskoda (AmCham) leiab, et see ettepanek ei teeni Eesti pikaajalise arengu huve. Eesti on seadnud strateegiliseks eesmärgiks rahvusvahelistumise ja teadmiste põhise majanduse arendamise kaudu suurendada rahva heaolu ja majanduskasvu. Seda kajastavad mitmed olulised strateegiadokumendid, mida Vabariigi Valitsus ja ministeeriumid on viimaste aastate jooksul vastu võtnud¹.

Tippspetsialistide ja ekspertide meelitamine Eestisse on olnud Eesti rändepoliitika üheks olulisemaks eesmärgiks ja sellest lähtuvalt on Välismaalaste Seadusesse tehtud viimastel aastatel ridamisi muudatusi, mis on muutnud kõrgepalgalise ja kvalifitseeritud tööjõu Eestisse toomise lihtsamaks. Sellel tegevusel on olnud ka mõõdetav positiivne mõju – Eesti majanduskasv aastatel 2015–2017 on olnud EL keskmisest kõrgem ja Eesti on saanud innovatsiooni ja IT lahenduste vallas maailmas tunnustatud liidriks. Seda kõike oleme saavutanud suures osas tänu sellele, et Eesti on oma valdkonna ekspertide jaoks muutunud põnevaks ja tööalast eneseteostust võimaldavaks keskkonnaks, kus immigratsioonireeglid soodustavad ettevõtlust ja „ajude sissevoolu“.

Käesoleva ettepanekuga välja pakutud keelenõude lisamine teeb kõigi eelnevate meetmete taustal sammu hoopis vastupidises suunas:

- Välja pakutud meede ei kehti EL kodanikele ja tekitab seetõttu kummalise ja põhjendamatu diskrimineerimise. Paljudele inimestele, kes viibivad Eestis täpselt samadel eesmärkidel (töötamine), keelenõue ei kehtiks.
- Tähtajalise elamisloaga Eestis viibivad inimesed teevad seda juhtnimelt „tähtajaliselt“. Nad on reeglina hõivatud konkreetsete töökohustustega ega pruugi siduda end pikaajaliselt Eestiga. Need, kes on otsustanud oma elu pikaajaliselt Eestiga siduda, taotleavad varem või

¹ Näiteks Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti” ja Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“

hiljem alalise elaniku elamisluba, millega käib juba niikuinii kaasas eesti keele oskuse nõue ja seda juba kõrgemal, B1 tasemel.

- Eelnõu puudutab ainult töötamiseks mõeldud tähtjalisi elamislubasid. Keelenõue ei kehtiks ühegi muu elamisloa tüübi kohta (abikaasad, lapsed, õppijad jne). Olukord, kus keelenõue kehtib ainult sellele välismaalaste grupile, kes seda kõige vähem vajavad, on ebalooiline ja töötab vastu Eesti arengueesmärkidele.
- Välismaalastele pakub Siseministeeriumi poolt kureeritav Kohanemisprogramm juba täna tasuta keeleõpet ja need, kes seda soovivad, saavad juba praegu tasuta eesti keelt õppida. Keelenõude kohustuslikuks muutmine ei suurenda ühegi välistöötaja motivatsiooni eesti keelt õppida. Mõju oleks pigem vastupidine.

Ülaltoodust tulenevalt teeme Põhiseaduskomisjonile ettepaneku mitte toetada ettepanekut kehtestada A2 taseme keelenõue nendele välismaalastele, kes soovivad pikendada tähtjalist elamisluba töötamiseks peale 5 aastat.

Ameerika-Eesti Kaubanduskoda on avatud võimalusele kohtumiseks, et selgitada oma seisukohti.

Lugupidamisega,

Kathleen Naglee
Ameerika-Eesti Kaubanduskoja
Presidendi kohusetäitja

Jüri Jõema
ITL Tegevjuht